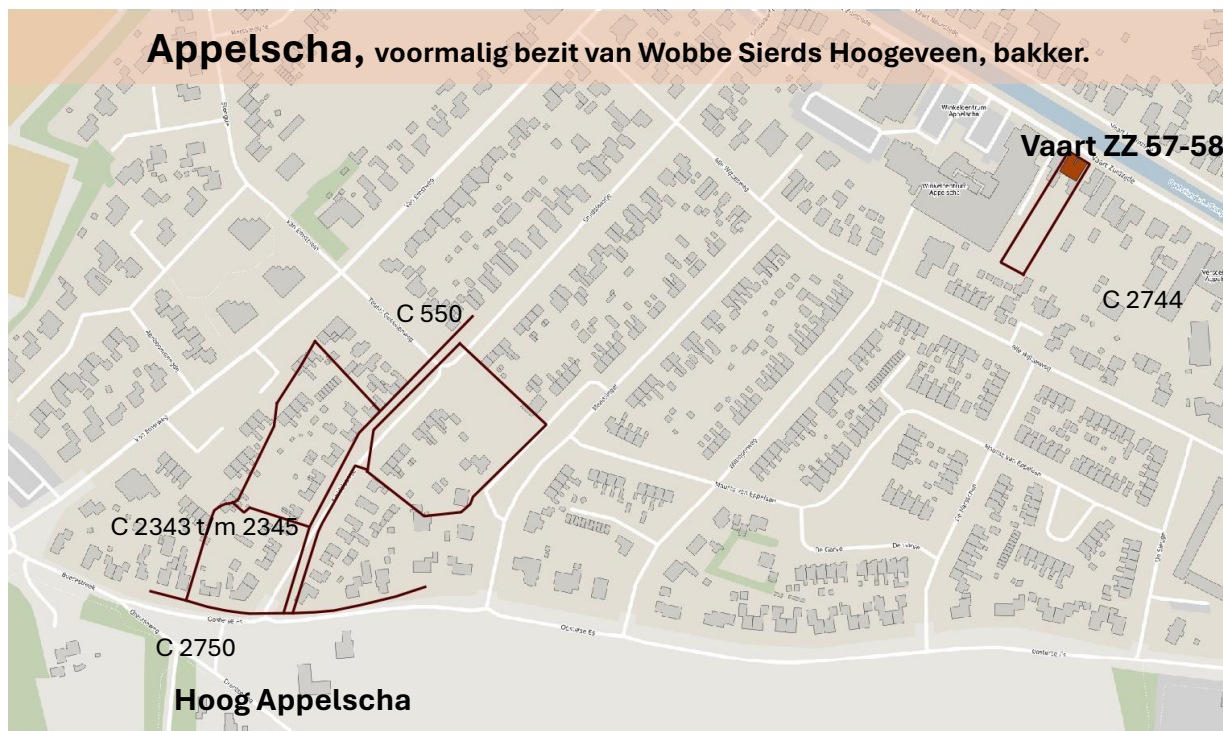

Van Appelscha naar zuidoost Drenthe

Van bakker in Appelscha tot caféhouder in Weerdinge. Details uit de historie van het gezin van Wobbe Sierds Hoogeveen.

In 1881 koopt Wobbe Sierds Hoogeveen, gehuwd met Aukje Bruinsma, van zijn vader Sierd Klazes Hoogeveen, bakker te Appelscha, de percelen kadastraal bekend gemeente Makkinga sectie C nrs. 2360 en 2602, een woning met bakkerij en tuin, gelegen aan de Vaart ZZ (nu in 2025 genummerd) 57 en 58. In 1882 koopt hij van Aukje Lammerts, vrouw van Jan Jans Bosch het perceel C 550, weiland gelegen in Hoog Appelscha. In hetzelfde jaar koopt hij van Sieger Andries Schurer, landbouwer, de percelen C 547, 2343, 2344 en 2345, huis, erf, weiland, hakhout met weg. Hij laat de behuizing en schuren afbreken. Het perceel 547 krijgt later het nummer C 2750. Deze percelen verkoopt hij in 1903 aan Hendrik Hendriks Zwart, veenbaas, logementhouder en landbouwer te Appelscha. De percelen aan de Vaart worden samengevoegd tot nummer C 2744 en het gebouw wordt verbouwd. In 1912 verkopen de erfgenamen dit pand aan bakker Hotse J. de Kroon, bakker in Appelscha. Het pand is nu, in 2025, geheel verbouwd nog aanwezig, direct ten oosten van het nieuwe winkelcentrum.

Op 25 april 1895 verhuurt Wobbe Sierds Hoogeveen in een notariële akte per 1 mei 1895 de bakkerij in Appelscha maar hij woont dan al in Nieuw Amsterdam. Vermoedelijk was hij daar op zoek naar het overnemen of bouwen van een bakkerij en was hij in tijdelijke dienst van een plaatselijke bakker. Zijn zoektocht duurde nog geen jaar, want hij kon kennelijk in Noordbarge een praktisch nieuwe bakkerij in huur krijgen.

Op 22 april 1896 blijkt Wobbe in Noordbarge te wonen op het adres D 20. Bron: een notariële akte van verhuur van zijn pand in Appelscha. Dat pand hield hij waarschijnlijk uit zekerheid in eigendom.

Op 19 maart 1897 trouwt zijn oudste dochter Anna in Emmen met Derk Koning, geboren te Wildervank en bakkersknecht van beroep. Derk zal knecht bij zijn schoonvader zijn geweest. Het pand huurde Wobbe van Harm Louissen, koopman in Noordbarge tot 1 mei 1907. Op die datum opent zijn schoonzoon Derk Koning, die in 1901 een bakkerij in Weerdinge is begonnen, een nieuw gebouwde café naast zijn bakkerij. Wobbe en zijn vrouw gaan het café runnen.

Noordbarge.

In 1896 heeft Wobbe Hoogeveen een bedrijfspand in Noordbarge in huur, bestaande uit een woonhuis met winkel en bakkerij, erf en tuin.

Huidig adres Ermerweg 88 Noordbarge. (2025), bij de brug over het Oranjekanaal en aan de zuidkant van de weg, tegenover de zuivelfabriek.

Op een ansichtkaart van na 1900 is de winkel net zichtbaar, rechts onder de bomen.

Op het kadastrale kaartje uit 1885, waarop de nieuw gebouwde bakkerij in rood is aangegeven, ziet u de ligging van het perceel en de gebouwen.

De bakkerij is in 1885 nieuw gebouwd en eigendom van Harm Louissen, koopman in Noordbarge.

Uit de advertentie hiernaast blijkt dat Wobbe in Noordbarge niet alleen bakker was, maar ook

winkelier en vermoedelijk ook caféhouder. Het pand leende zich daarvoor, gezien de ligging, uitstekend.

Hij blijft hier wonen tot 1 mei 1907.

De zachte Zeep
uit de Stoomzeepziederij
van
W. J. Roelfsema & Zoon,
Schoolstraat 3—5 te Groningen,
is alom gezocht wegens
hare zuiverheid en
grootte waschkracht.

Zij is o.a. verkrijgbaar bij:

GERH. JEURING	te EMMEN.
W. THIES	" "
H. REININK JR.	" "
W. S. HOOGVEEN	" NOORD-BARGE.
H. LOUISSEN	" "
J. JEURING	" "
J. KALSBECK	" SCHOONOORD.
H. DE LANGE	" "
J. MUNNING	" Klazienaveen.

Verlangt daarom steeds:

Roelfsema's Zeep.

In 1914 wordt het pand vernieuwd en biedt Harm Louissen het te koop aan. Het pand is altijd een bedrijfspand gebleven en is nu (2025) een restaurant.

Palmslag
Winkelhuis - Noordbarge.
 Notaris OOSTING zal, op
Donderdag 17 Oct. e.k.,
 voorm. 10 uur, in het Hôtel WIELENS te Emmen, ten verzoeken van H. LOUISSEN, publiek bij palmslag verkoopen:
Een Winkelhuis,
 waarin jaren lang een druk beklante **Kruidenierszaak**, tevens geschikt voor vele affaires, als: **Bakkerij, Café** enz., met **Schuur en Grond**, gr. 18 are, staande op een der beste standen te **Noordbarge**, aan het Oranjekanaal, bij de Brug en Tramhalte, op pl.m. 1/2 uur afstand van Emmen, ingezet op slechts f 3420.—

Op 1 mei 1907, toen Wobbe Hoogeveen het pand verliet, zal het pand volgens de advertentie ook al een druk beklante kruidenierszaak zijn geweest, met bakkerij en café. De kruidenierszaak zal dan vooral gerund zijn door moeder Aukje en dochter Froukje. Wobbe Hoogeveen zelf zal de bakkerij hebben gerund, in eerste instantie samen met zijn schoonzoon Derk Koning, tot dat die in 1901 een eigen pand kocht in Weerdinge.

Wobbe Sierds Hoogeveen met zijn vrouw Aukje Bruinsma.

Het gezin van Wobbe Hoogeveen en Aukje Bruinsma.

Toen Wobbe Hoogeveen en zijn vrouw Aukje Bruinsma zich in Noordbarge vestigden, hadden zij zes kinderen. Anna (*1873), Sierd Klaas (*1875), Aaltje (*1876), Gauke (*1879), Klaas (*1881) en Froukje (*1884). Allen geboren in Appelscha en geen van de kinderen waren op dat moment getrouwd. De eerste die trouwde was Anna in 1897. Zij trouwde met de bakkersknecht Derk Koning. Deze was kennelijk in dienst van Wobbe Hoogeveen, zijn schoonvader. De tweede die trouwde was dochter Aaltje met Antonij Braakman in 1904, brief en telegrambesteller. De derde die trouwde was zoon Klaas Hoogeveen met Cornelia van Dorp in 1905.

De zoons van Wobbe Hoogeveen zijn geen bakker geworden, zoals hun vader en grootvader. Zij hebben kennelijk van hun ouders de mogelijkheid gekregen om na de lagere school een andere opleiding te gaan volgen.

Zoon Sierd Klaas Hoogeveen heeft kennelijk een technische opleiding gehad, want hij staat in 1903 vermeld als directeur van de stoomzuivelfabriek in Schoonebeek. Hij is begonnen als assistent directeur op 1 mei 1899 en woonde als kostganger vanaf 28 april 1899 bij akkerbouwer Albert Kiers te Dalen, getrouwd met dochter Lucretia van Hendrik Boesjes te Dalen, beiden wonend op nr 196, later gewijzigd in 226 en 232. Op 1 januari 1900 staat Sierd Klaas geregistreerd als assistent directeur zuivelfabriek en is dan kostganger bij de landbouwer Albert Kiers te Dalen op nr. 232, tot 21 februari 1902. Toen vertrok hij naar de gemeente Oosterhesselen. Op 16 augustus 1903 keert hij terug naar Dalen/Schoonebeek en staat dan als kostganger geregistreerd bij de bakker Berend Kip die zich daar op 1 mei 1902 had gevestigd op nummer A 115, later geregistreerd in Schoonebeek op nr. A 7. Sierd Klaas heeft dan als beroep Directeur van de Stoomzuivelfabriek te Oud Schoonebeek.

Op 27 mei 1910 woont hij in Schoonebeek op het adres C 29, later veranderd in A 29. Dan komen bij hem inwonen zijn moeder Aukje Bruinsma en zijn zuster Froukje Hoogeveen. Op 8 januari 1919 betreft Fake Boelinga als directeur van de zuivelfabriek de woning. Sierd Klaas heeft dan als beroep “zonder”, maar blijft wel vermeld op hetzelfde adres. Moeder Aukje Bruinsma en zuster Froukje Hoogeveen verlaten op 2 mei 1919 deze woning en gaan weer naar Emmen.

In 1920 staat Sierd Klaas geregistreerd op het adres A50 te Schoonebeek, zonder beroep. Hij vertrekt naar Emmen op 3 april 1926. Daar had hij als beroep handelaar.

Op 18 mei 1932 staat hij in Oud Schoonebeek geregistreerd als winkelier, komend van Emmen, Weerdingerstraat 38. Ook geregistreerd staan zijn vrouw Grietje Kramer en haar zuster Aaltje Kramer. Sierd Klaas is op 54-jarige leeftijd getrouwd met Grietje Kramer op 29 oktober 1929 in Schoonebeek. Grietje was de dochter van de smid Gerrit Kramer en Grietje Bekman en was bij haar huwelijk met Sierd in 1929, 38 jaar oud. Sierd was toen 54 jaar en handelaar van beroep. Getuigen bij het huwelijk Johannes Bernardus Kramer, expediteur te Schoonebeek en broer van de bruid en Hendrik de Groot, een zwager van de bruid.

Hij zal Grietje gekend hebben van zijn tijd als directeur van de stoomzuivelfabriek in Oud Schoonebeek.

Sierd Klaas overlijdt op 10 juni 1951 in Emmen en zijn vrouw Grietje Kramer op 26 december 1949 in Coevorden.

Boven: de zuivelfabriek te Oud Schoonebeek, met links de directeur Sierd Klaas Hoogeveen. Onder: de achterkant van deze foto die als ansichtkaart is verzonden aan zijn neefje Wobbe Hoogeveen, zoon van zijn broer Klaas. Wobbe is de vader van Els Borgesius-Hoogeveen, die de foto's etc. voor dit artikel heeft aangeleverd.

Zoon Gauke Hoogeveen (en ook zoon Klaas) heeft de onderwijzersopleiding in Nijmegen gevolgd tussen 1895 en 1899.

1898-1899 Nijmegen Rijksschool met Klaas Hoogeveen.

Gauke is nooit getrouwd geweest en is eerste onderwijzer aan een school in den Haag. Daar heeft hij zich op 31 maart 1903 gevestigd, komende van Culemborg. Tot en met 1932 heeft hij daar op 7 verschillende adressen gewoond. Daarvoor woonde hij in Nijmegen van 15 mei 1895 tot 28 april 1899, om de opleiding tot onderwijzer te volgen, waarna hij weer naar Emmen vertrok. Daarna ging hij weer naar Nijmegen van 6 december 1901 tot 17 februari 1903 waar hij benoemd werd tot tijdelijk onderwijzer. Van 17 februari 1903 tot 31 maart 1903 was hij onderwijzer in Culemborg.

In april 1944 is Sierd Klaas Hoogeveen ambtenaar van de distributiedienst in Schoonebeek. Daar is overleden zijn broer Gauke, 64 jaar oud en wonende in Emmen. Hij is in het Schoonebekerdiep gereden en verdronken. Sierd Klaas doet daarvan aangifte.

Uit de krant:

J. SNEIJTERS DE VOGEL,
ARTS TE EMMEN.
SPREEKUUR
te Weerdinge ten huize van W. S.
HOOGEVEEN 's Woensdagsnam. van
3—4 uur.

Klaas Hoogeveen heeft de Rijksskweekschool te Nijmegen gevolgd van 1897 tot 1901.

Hij staat ingeschreven in Nijmegen op 10 mei 1897, komend van Emmen. Hij woont dan op de Waalkade 51 bij de weduwe Hoekman en later bij mej. D Bouwma in de Jacob Garusstraat.

Klaas Hoogeveen staat als tijdelijk onderwijzer aan school 4 te Nijmegen vermeld op 30 april 1901. Hij woont dan op het adres Marienburg 22 tot 14 november 1901, wanneer hij vertrekt naar Emmen.

In 1904 wordt hij benoemd tot Hoofd der School van de nieuw gebouwde school II te Nieuw Amsterdam in de buurschap Barger Eerscheidenveen.

Op 26 april 1905 trouwt Klaas in Wijk aan Zee en Duin met Cornelia van Dorp, onderwijzeres. Waar hij Cornelia heeft leren kennen is niet bekend. Op 2 april 1906 wordt zoon Wobbe geboren in Barger Eerscheidenveen in de naast de school staande ook nieuw gebouwde woning, bestemd voor het Hoofd der School. Ook zijn vrouw Cornelia is dan onderwijzeres aan deze school.

Dochter Hendrika Johanna wordt op 27 september 1909 geboren in Heemskerk.

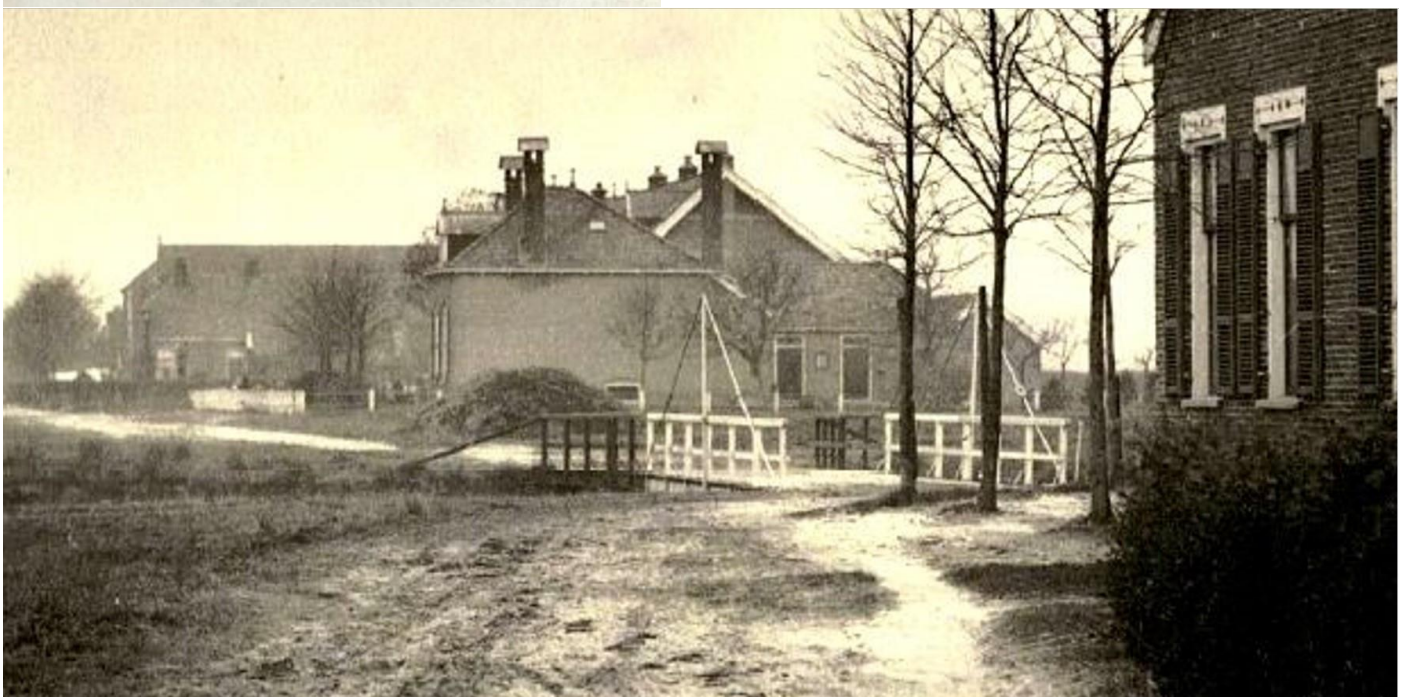
In 1913 solliciteert Wobbe naar de functie van onderwijzer aan een openbare lagere school in den Haag. Hij wordt daar aangenomen en gaat met zijn gezin op 15 mei 1913 wonen aan de Schiestraat 50. Later verhuist het gezin naar de Klimopstraat 286.

Klaas overlijdt op 11 februari 1920 in den Haag. Cornelia van Dorp overlijdt op 10 maart 1963 in den Haag.

Klaas Hoogeveen met zijn vrouw Cornelia van Dorp. Klaas was Hoofd der School te Barger Eerscheidenveen van 1904 tot mei 1913. Zijn vrouw was daar onderwijzeres. Klaas is evenals zijn broer Gauke, opgeleid aan de Rijksskweekschool in Nijmegen.

School II in Barger Eerscheidenveen, zichtbaar achter de woning van het Hoofd der School.

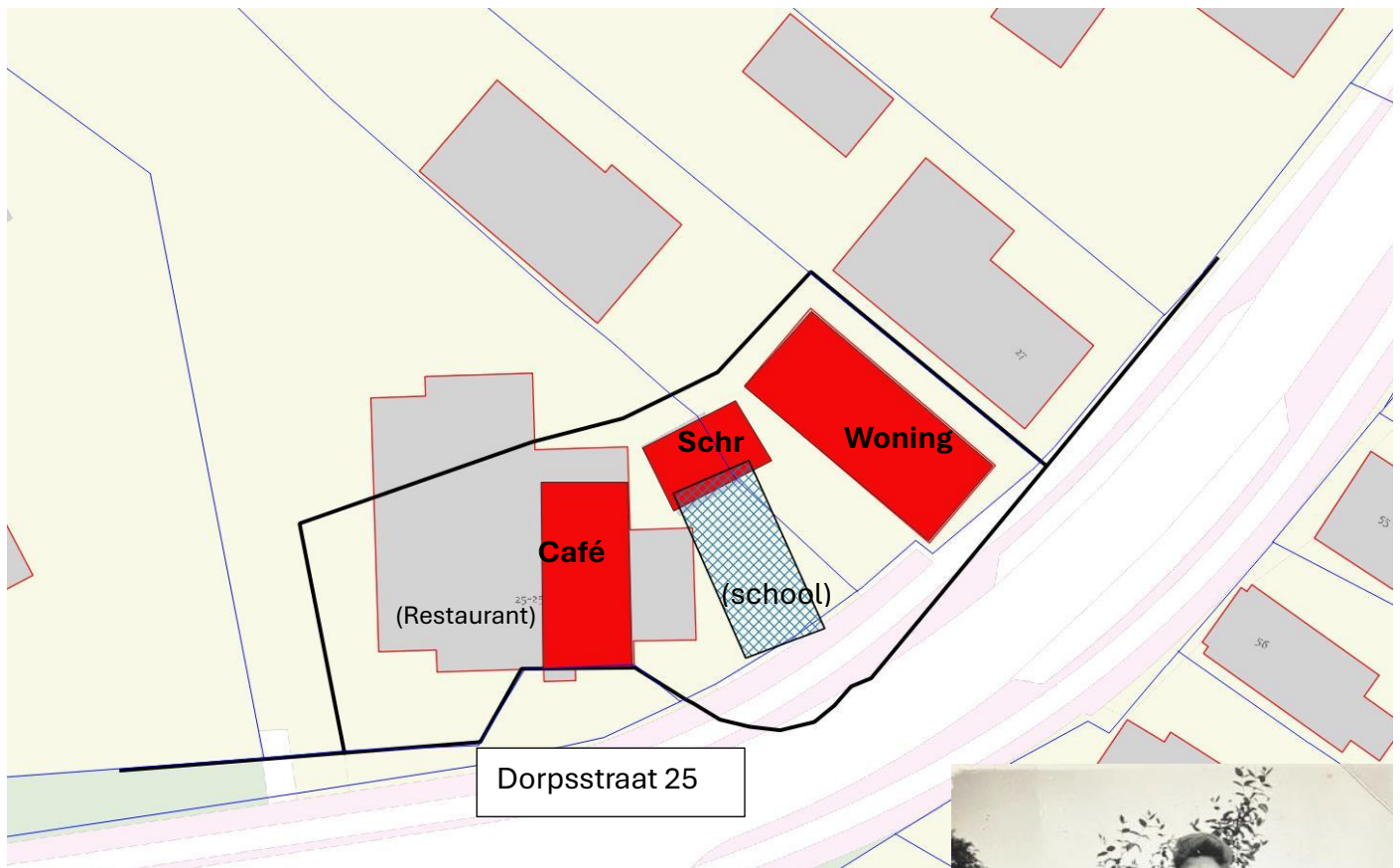

Weerdinge, voormalig bezit van Derk Koning, bakker en caféhouder

In 1901 koopt Derk Koning de oude school van Weerdinge aan de (nu in 2025 genummerd) Dorpsstraat 25 en de ten oosten ernaast staande, in 1899 nieuwgebouwde, woning. Hij laat de oude school afbreken en laat in 1907 ten westen van zijn aangekochte woning een café bouwen. Zijn schoonvader Wobbe Hoogeveen en vrouw betrekken het café.

In augustus 1909 overlijdt Wobbe Sierds Hoogeveen. In 1913 wordt het café aanmerkelijk vergroot. Het pand is later ingericht tot restaurant en is nu, in 2025, nog aanwezig, maar als woning in gebruik. Ook de ten oosten ervan, eerst aangekochte woning, is nog aanwezig.

De achtergrond van de kaart is de topografische situatie in 2024. Het afgebroken schoolgebouw is met een blauwe arcering aangegeven. Met een rode kleur het bezit van Derk Koning in 1908. De begrenzing van het erf is met een zwarte lijn aangegeven.

Na het overlijden van Wobbe Sierds Hoogeveen blijft zijn vrouw Aukje Bruinsma en haar thuiswonende dochter Froukje in Weerdinge wonen, vermoedelijk in het pand van het café. Naast haar woont haar oudste dochter Anna met haar man Derk Koning, bakker van beroep.

Dochter Aaltje is getrouwd met Anton Braaksma en woont in Emmen, waar haar man brief- en telegrambesteller is.

Op 27 mei 1910 verhuizen Aukje en haar dochter Froukje van Weerdinge naar Oud Schoonebeek en trekken in bij zoon Sierd Klaas op het huisnummer 29.

Schoonzoon Derk Koning zal dan ook caféhouder zijn geworden.

Rechter foto: Aukje Bruinsma met schoonzoon Derk Koning.

Situatie 2024 Weerdinge Dorpsstraat 25 ter plaatse waar in 1901 Derk Koning de oude school heeft laten afbreken en er een nieuw café heeft laten bouwen. Daarna is het café meerdere keren verbouwd totdat het enkele jaren gelden is gesloten als horecabedrijf.